

DRIE EEUWEN BROEDERS EN ZUSTERS LEDEN VAN HET
ST CUNERA GILDE TE RHENEN(1392-1683).

"Int jaer ons Heren doe men screef MCCCXCII des
Sonnendaghes nae den Heylighen Dertiendach,doe
overdroeghen wij, broeders van Sunte Kuneren ghilde
bi her Dircs raede van den Rijn, onsen commel-
deur, in sijn huus, dat wij willen singhen alle
Dinxdaghe te vespertijt een vesper van Sunte
Kuneren ende alle Woensdaghe te merghentijt een
misse van Sunte Kuneren"

Zo begint de hiernaast afgebeelde stichtingsakte
d.d.13 januari 1392 van het kerkelijke St Cunera
gilde te Rhenen(Ref.1, 2, 3)

Een vertaling uit het moeilijk leesbare gothische
schrift is door Van Iterson weergegeven in zijn
boek De Stad Rhenen(Ref. 4)

Hierbij is hij echter niet nader ingegaan op de
namen van de leden van het St Cuneragilde.

Allereerst willen we hier enkele toetredings voor-
waarden uit genoemde stichtingsakte naar voren
halen.

¶ Voert soe sullen wesen onser brueders .xxii. En
onser susteren .xvi. En voert so en sal men gheen brued
noch zuster in nemē ter tijt toe dat ons enich brued
of zuster af sterft so sal mens in nemē op enen
woensdach biden ghemene bruederen.

"Voert soe sullen wesen onser brueders XXXII ende
onser susteren XVI. Ende voert so en sal men gheen
brueder of zuster innemen ter tijt toe, dat enich
brueder of zuster afsterft so sal mens innemen op
enen Woensdach bi den ghemenen bruederen".

En verder:

"Voert soe en sullen wij brueders openbaere woeke-
naers, noch openbare overspeelre, noch voercopers in
onse bruederscap niet innemen.

¶ In Jaer ons heren doe men sacref **D**at xxiij
des sonnendaghes nae ten heylighen dertendach doe
ouerdraghe wy broeders van sinte kuncen ghil
te bi her dirts mede vintde xxiij onse commeduer in
sin huus dat wy wille singhen alle dierdaghe te vesper
mit een vesper van sinte kuncen en alle woensdaghe
te merghen mit een misse van sinte kuncen.

¶ Doer soe sin wy ouerdraghe wie daer mit en coent
tot deser vesper van onsen broder die binne rienen
sin enghelont sin die vboer sine boer dat is een
doutke te vstnen Een weer dat hi oer lof bede of dede
bidet

¶ Doer soe sin wy ouerdraghe so wie daer mit
en coent van onse broder en hoer die ewangeli
en hept die misse singhen of dienē en offerē alsoe
veer als hi binne riene werē en ghelont werē die
vboer sine boer dat is ene halue grote. Nier weer
sake dat hi binne riene hier en werē soe en vboer
hi mit

¶ Doer soe sin wy ouerdraghe dat wy alle Jaer
nye ghelendersters zullen kusen op onse kerms-
dach Ende onse kermsdach is des sonnendaghes nae

Voert wanneer ijment coemt aen onse ghildemeijsters ende wil in onse bruederscap wesen, soe sal die ghildemeijster sien ende vernemen, wat neringhe hi doet."

**Doet soe en sullen wy brueders openbare woeker
nater. noch openbare onerspreiter. noch voerpropters
In onse bruederscap niet in nemen
Doet wanner yement coemt aen onse ghildemeijsters
en wil in onse bruederscap wesen. soe sal die ghildemeijster sien en vernemen wat neringhe dat hi doet.**

Interessant is na te gaan wie nu in Rhenen tot het St Cunera gilde behoord hebben.

Uit archiefstukken (Ref.4,5) is gebleken dat na de zestiende eeuw, als de Hervorming zich verder voortzet, ook het Cuneragilde te Rhenen een aflopende zaak begint te worden.

Zo treden eind 17^e eeuw eigenlijk alleen nog maar leden van de familie Vereest toe.

Ook te Kampen heeft een Cunerabroederschap bestaan welke 1 april 1456 werd opgericht.

Hierop heeft vanuit Rhenen ook invloed bestaan aangezien er ook families als Buddinck en Valckener bij betrokken zijn geweest.

Leden van de familie Budding(h) kwamen in de 15^e en 16^e eeuw o.a. voor te Rhenen, Anerongen, Kampen, Deventer, Nijkerk, Utrecht en Arnhem.

In de gildeboeken werden ledenlijsten en lijsten van overleden broeders en zusters bijgehouden; dit laatste was belangrijk, omdat pas een nieuw lid tot het gilde mocht toetreden, als een bestaand lid was overleden.

Hieronder volgen achtereenvolgens enkele lijsten van broeders en zusters van het Cuneragilde uit de periode eind 14^e-eind 17^e eeuw.

ANNO 1392

Dit sijn die broeders, die Sunte Kuneren-gilde
eerst hebben ghesticht ende gheordiniert:

Her Dirc van den Rijn

Ende brueder Claes die Jacopijn

Her Jacop Sas

Her Henric Gherits soen die Jacopijn

Willam van Hemerten

Egbert van Hemerten

Beernt van Dolre

Ghijsbert van Westerienen

Bor die Monic

Engbert Egberts soen

Godert Michiels soen

Gherijt Lijster

Wouter Lijster Rijqns
soen

Ghijsbert Lijter

Jan Everssoen

Dirc van Sculenborch

Roelof Bul ons koster

Dirc Schemaker

Peter die Man

Otte van Rienen

Aernt Gherijts soen

Henric van Weerde Eng-
berts soen

Herman Claes soen

Peter van Prusen

Heijn die Jong Hermans
soen

Henric Mom Dirc Stoeps-
soen

Willam Hac van Rauwic

Roelof Ghijsberts soen

Willam Lijster

Sweer van Cleve

Jan Bor Sijmons soen

Gherit Henrics soen

Lambert van Eijmeren

Someren

Jan Prop

Wouter van der Tang

Aernt van Eijmeren

Henric Jong Goesen soen

Ghijsbertus van Lochorst

Gherijt Everwijn Willams
soen

Henric die Wilde

Otte Willams soen van

Huesden

Henric van Herker

Gherijt Bul

Dirc.....

Jan van Prusen

Rijqnen van Malst

Peter Heijenrix

Steven van Muers

Jacob van den Broeck

Aelbert van Bemmell

Evert Lijster

Claes Hermanus soen

ANNO 1392 (vervolg)

Dit sijn die susteren van Sunte Kuneren ghilde:
Vrou Mechtelt Willams wijf van Hemerten
Jonfrou Stijn Willam Hackes wijf
Trude Bor's Monic wijf
Willams wijf van den Enghe
Lijsbet Goedert Michiels wijf
Griete Monics
Celi Dirc Scheermakers wijf
Beli Haghens
Jut Stoeps
Gheertruut Blijffiers
Trude Engbert Egberts wijf
Bate Rijqns
Gheertruut van Rijninghe
Gherit Beijers wijf
Lijsbet Gerijt Lijsters wijf
Joffrou Heylwich van Laer
Trude Symons dochter
Fije Jan Everts soens wijf
Aleijt van Sculenborch
Griete Wijnkens
Mechtelt Valcken
Trude Tijman Lijsters wijf
Willem Henrix wijf van Lochorst was mit
Henric vurs. hueren man ende mit alle
hueren kijnder ende huere twee ouden
Joffrou Elysabeth van den Broeck
Cide van der Tang
Gherborch van Eijmeren
Agnese Heijn sJongen dochter
Joncfrou Stijn van Eng
Alijt van Kuiick
Alijt sWilden
Fije van Boelen
Lijsbet van Muers.

ANNO 1433

Bij een notitie betreffende de verpachting van een stuk land in de Nude werden de volgende lijsten van broeders en zusters van het gilde gegeven.

Dit zijn die susteren van Sunte Kumeren ghilde.

Willams wijff van Engh	Jonfr Yde van Vyanen
Jonfer Stijn van Roselaer	Goude Everts Lijsters
Jonfer Margriet Jan	wijff
Velkenss wijff	Geertruut Lijsters
Jonfer Jan Henric Borren	Alyt Gerit Bullen wijff
wijff	Beel van der Mijn
Jonfer Gheertruit Eerst	Pauwels Heijmers wijff
Freysz wijff	Joncfrou Margriet van
Trude Engbert Egberts sijn	Poel
wijff	Stijn van Weze
Eye Jan Evertsz wijff	Dier Fieren
Trude Timan Lijsters wijff	Stijn Bouten
Agnese sJongen	
Lijsbeth van Meurss	
..... Bulten	
Alijt van Schulenborch	
Gheritken van Hern	
Alijt Swilden	
Gheertruit Witten	
.... wijff	
Joncfrou ... udel Lewen	
van Pluderen	
Joest Claes Hermans wijff	
Joffer Jan Boesen ende	
haer susteren van den	
Geertrut Roelof Spijnders	
wijff	
Alijt Roelof Goderts wijf	
Beerte van Pluderen	
Jonfer Griet van Beuren	
Jonfer Jut van	
Mechtelt van	
Mechteld van Eck mit allen	
den susteren	
Aernt Willem Claessoens wijff	

ANNO 1433 (vervolg)

Dit sijn die brueders van Sunte Kuneren
Bruederscapp

Beernt van Dolre
Gherijt Lijster
Dirc van Schulenborch
Gheryt Bult
Henric Utenweerde
Johan Propp
Gherit Everwijn
Henric die Wilde
Henric van Herler
Dirc Everwijn
Henric Bor
Eerst Freyse
Johan Velkener
Ariaen Velkener
Claes Hermans
Steven van Muerss
Peter Heyenrics
Riquyn van Malst
Jan van Prusen
Evert Lijster
Gherit Lijster Timans
Wouter van Meerten
Ghijsbert die Wit
Johan die Wilde
Henric die Wilde
Bor van Pluderen
Aernt Bor van Leersem
Aelbert de Wit
Jacop Utenbroeck
Wouter va der Mijn
Dirc van Weze
Jan Paedze
Bert van Heze
Roeloff Guedertsz
Jacop van den Broeck
Aelbert van Bemell
Henric Bult
...Egbert van Schulenb.
Her Ott van Well
Heer Johan van Shoer
heeft hem overgegeven
alle jaer tot Renen te

sende ofte brengen voir
syne offerhande so lange
hij leeft ende halven
gut bi dit is syne selfe
hant op den XXX iij en
...der....
Michiel Goedsch
Willam Claessoen
Gheryt Gerssoen
Gheryt van Scuelleborch
Dirck Freis van Dolre
Henric Srecter
Pouwel
Rutgher van Sculenborch
Roeloff Spijnders
Jan van Rienen
Evert Freys
Johan van den Poel
Jan Reynierssoen
Ot Jong
Beert van Wijk custer.

ANNO 1549

Dit sijn die brueders ende susteren van Sinte
Kuneren Ghilde die bevonden zijn in levende lijve
Anno XV ende negen en veertich(ref.4).

Gerrit van Harn met Joest sijn huysfrouwe
Willem Beyer
Jan van Zomeren met Mechtelt sijn huysfrouwe
Gerrit Henricxen met Janna sijn huysfrouwe
Ewout van Wijck met Mechtelt sijn huysfrou
Jan van Harn Gerritsz mit Janna sijn huysfrouwe
Jacobvan Harn Gerritsz met Altgen sijn huysfrouwe
Willem van Harn Gerritsz met Katherijna sijn huysfr.
Joffrou Geertruydt weduwe Jan Dircxen
Marije Rutger van Brienens weduwe
Joffrou Mulers die Olde
Joffrou Mulers die Jonge
Mechtelt Henrick Lijsters weduwe
Janna Claes Lijsters weewe
Joffrou Mechtelt
Mary Sassen
Erst van Ewick oude
Herman Jan Diricxen Verweyde
Aertgen weduwe is melaet
Aernt Lijster met Henricke sijn huysfrouwe
Frans van der Weyde met Mary sijn huysfrouwe
Aelbert Geurtsz met Jerfaes sijn huysfrouwe
Adriaen Gerritsz met Elysabet sijn huysfrouwe
Ariaen Henricksz met Cornelia sijn huysfrouwe
Reynaer Henricxen met Anna sijn huysfrouwe
Herman Vonck met Joffr Anthonia sijn huysfrouwe
Dirck van Cronenburch met Joffr Margriet sijn huysf.
Willem Vasterick met Mechtelt sijn huysfrouwe
Willem Lijster Dirricxen met Joffr Elysabeth sijn hf.
Claes Lijster ende Aerntgen sijn huysfrouwe
Evert Jansz met Juls sijn huysfrou
Goossen van Lyenden en Alijt sijn huysfrouwe
Gert Lijster met Jan Hinricks fuet Sindt Kunera sijn
Gijsbertgen Huygen en Mary Huygen gesusteren
Heer Jan pater tot Rhenen
Peter Vastrick en Elysabet sijn huysfrou

Gherit van Harn met Cornelia zijn huysfrau
Pelgrim Cornelisz met Anna zijn huysfrau
Claes de Cruyff en Geertruyt zijn huysfrau
Lijsbet wedue zalige Jan van den Ham
..... van Eick ende huysfrou
Tijs Salmens
Neel Kusters
Gerit Vastrick met Hilleken sin huysfr.
Harmen Harpinck en Hilleken sijn huysfr.
Pelgrim Cornelisz en zijn huysfrou.

ANNO 1575 (aanvullingen)

Mr Jacob van Eck met Janna sijn huysfroue
Joost Aeriaensz met Elisabeth syn huysfrau
Gerrit Jansen van Aken pater tot Rhenen

ANNO 1588

Naebeschreven persoonen soo mans als vrouwen sijn
nu tegenwoordich int heylige Sacraments Gilt ofte
Broederschap binnen Rhenen Anno 1.5.88.

Pelgrim Cornelisse ende Anna zijn huysvrau
Bemmer Ghijsbertsse
Hermen Tijsz ende Bartruydt zijn huysvrau
Cornelis Thonissen ende Anna zijn huysvrau (lees:
Budding)
Jan Aelbertsz Toll ende Aeltke zijn huysvrau
Catrina van Maerssen
Guert Lijster Berntsz ende Aeltke synen huysvrau
Willen Gerritsz Backer ende Janeke syn huysvrau
Willem Vastrick
Frans Verway
Aelbert Thonisz ende Ike zijn huysvrau
Aelbert Verwey ende Neelken zijn huysvrau
Jan Mom Smit
Elisabeth van Harn, Catherina van Harn
Judith Lijsters wedue van zalige Guert Jansz
Geertruydt wedue van zalige Claes de Cruyff
Agnies wedue van zalige Wouter van Suylen
Kunera wedue van zalige Lulof Jansz
Janneke wedue van zalige Mr Jacob van Eck

Dese Raebeschreuer Persoonen, soo Mans als
 Vrouwen sijn in tegenwoordich int heylige
 Sacraments Gilt ofte Broederschap binnen
 Rhenen. Anno. 1. 5. 88.

Helzrim Corneliss^z en Anna zyn
 huysvrau.

Wemmer Ghysbertss^z.

Hermen Tyss^z en Bartuydt zyn huysvrau.

Cornelis Thoniss^z en Anna zyn huysvrau.

Jan Delbertss^z toll en Aeltke zyn huysvrau.

~~Salma van Maeyffers.~~

Quert Lyster Berniss^z en Aeltke sijn huysvrau.

Wille Gerritss^z bacher en Janke sijn huysvrau.

~~Frans Verwoy.~~

Delbert Thoniss^z en Icke sijn huysvrau.

Delbert verwoy en Aeltken zyn huysvrau.

Jan Wom smit.

Elizabeth van Jarr. Catharina van Jarr.

Judith Lysters wedue va za. Quert Janss^z.

Geertuydt wedue va za. Claes de Grijff.

Agnes wedue van za. Wouter van Sijfer.

Kunera wedue va za. Willof Janss^z.

Janneke wedue va za. Ma. Jacob van Ordt.

Henrich van Lech en Meke sijn huysvrau.

Wouter Henrich Proster en Neelke sijn huysvrau.

Driae Swerenss^z schuudt ende hilliken

zyn huysvrau.

Johan Swerenss^z verhuudt.

Henrich holl en Nelleke sijn huysvrau.

Gerrit Dastrick.

Wooft Adriaenss^z en Belke sijn huysvrau.

~~vanma Lyster Aeltke Sad Janss^z huysvrau.~~

Andries van Ryn en Dierck sijn huysvrau.

Henricke Sproutter.

Pelaer wedue va za. Quert Lyster huysbertss^z.

Willem Gerritss^z van achterberch en sijn

huysvrau.

Thonis Jasperiss^z en sijn huysvrau.

Cornelis van Tuyl de zonde van achterberch.

Gysbert boyer ende sijn huysvrau.

Jan Marcouss^z Calman.
 Jan Janss^z Leydecker en Aeltke sijn
 huysvrau.

Jan Franss^z schipper en Elizabeth
 sijn huysvrau.

Cornelis Franss^z schipper en Aeltke
 sijn huysvrau.

Anthonis Corneliss^z en Marrike sijn
 huysvrau.

Nelleke wedue va Olrick hermaass^z.

Quert Dierckss^z en Marrike sijn
 huysvrau.

Aert Wandertss^z mit sijn huysvrau voornt.

~~Gerrit Janss^z van derche pater hinc Rhenen~~

Roelof Swerenss^z verhuudt

Cornelis herichs^z en Antonia sijn huysvrau.

Peter Dirckss^z D'Wilt en Verbruidt sijn huysvrau.

~~Went van Esseult en Claeske sijn huysvrau.~~

Anthonis Adriaenss^z en Elizabeth sijn huysvrau.

Johan Toll Secretarius.

~~J. Henrich Lenuert s^z alias Valckenier~~

Kopie van de ledenlijst van het
 St Cuneragilde Anno 1588 aanwezig
 in het Gemeentearchief te Rhenen.
 (Lit.Ref. 5)

ANNO 1588 (vervolg)

Johan Luyloffsz priester
Henrick van Eck ende Meken zijn huysvrouw
Wauter Henricksz coster ende Neelken sijn huysvr.
Adriaen Sweresz Verhuedt ende Hilleken zijn huysvrouw
Johan Swerensz Verhuedt
Henrick Holl ende Nelleken zijn huysvrouw
Gerrit Vastrick
Joost Adriaensz ende Belij sijn huysvrouw
Joanna Lijsters Neelken Sande Jansz huysvrouw
Andries van Rijn en Dircxken zijn huysvrouw
Henricxken Sprotten
Deliaen wedue van zalige Guert Lijster Huybertsz
Willem Gerritsz van Achterberch eede zijn huysvrouw
Thonis Jaspers ende zijn huysvrouw
Cornelis van Tuyl den ronden van Achterberch
Gijsbert Beyer ende sijn huijsvrouw....
Jan Martensz Tulman
Jan Jansz Leydecker ende Neltken zijn huysvrouw
Jan Fransz schipper ende Mechtelt zijn huysvrouw
Jacob de Leu
Anthonis Cornelisz ende Mariken zijn huysvrouw
Nelleken wedue zalige Ulrick Hermansz
Guert Dircksz ende Marriken zijn huysvrouw
Aert Sandertsz mit zijn huysvrouw voornoemt
Gerrit Jansz van Aecke pater binnen Rhenen
Roelof Swerensz Verhuedt
Cornelis Henricksz ende Antonia zijn huysvrouw
Peter Dircksz de With ende Geertruijdt zijn huysvrouw
Gerrit van Essevelt ende Claesken zijn huysvrouw
Anthonis Adriaens ende Elijsabeth zijn huysvrouw
Johan Toll secretaris
Bartolomeus van Bercheijck ende Aeltgen zijn huysvr.
Henrick Lenaertsz alias Valckenaer

ANNO 1603

Dit sijn die naemen van die bruederen ende susteren
Int Jaer duysent ses hondert ende drie den iiij en
Januarij noch int leeven weesende in Ste Cunera Gilde
ofte broederschap binnen Renen

ANNO 1603 (vervolg)

Pelgrim Cornelisz ende Anna zijn huysfrau
Gerrit van Harn ende Cornelia van Sijll zijn huysvr.
Judith Lijsters weduwe zalige Guert Jansz
Geertruijdt van Brienen weduwe van zalige Claes de
Cruyff (met opmerking: a^o 1603 den 6 martij gestorven)
Herman Scherpinck
Gerrit Vastrick ende Hilleken zijn huysvrau
Joost Adriaensz ende Belij zijn huysvrau
Janneken weduwe Mr Jacob van Eck
Wouter Henricksz ende Cornelia Gerritsdochter zijn
huysvrau
Adriaen Verhuedt ende Hilleken Verway sijn huysfr,
Anna Thonisdochter, weduwe Cornelis Thonisz Budding
Frans van Ewick ende Elijzabeth van Wijck zijn huysf.
Johan Verhuedt
Anthonis Adriaensz ende Elizabeth Verhuedt sijn huysf
Johan Toll ende Antonia van Dam sijn huysfr.
Goossen Claesz ende Anna zijn huysfr.
Henrick Cornelisz van Amerongen ende Geertruyt van
Harn zijn huysfr.
Cornelis van Stautenburch ende Heyltgen van Harn
(toegevoegd: Is a^o 1603 den 21en April gestorven)
Henrick van Rempst ende Fanna Wouters zijn huysfr.

ANNO 1622

Dit zijn die namen van die Broedere ende Susteren
van St Cunera Gilde binnen Rhenen die daer in ge-
comen sijn int Jaer 1622 den XV en Augustus.
Adriaen Verhuedt ende Zuerken Jans zijn huysvroue
Cornelis Woutersen
Adriaen Tonissen
Wouter van Suylen ende Kuneren Verhuedt zijn huysfr.
Willem van Eewijck
Tymen van Leuwen ende Maeyken van Amerongen zijn huysf
Fulveio van Portene ende Metgen Suermonts zijn huysfr.
Tomes Huybertsen ende Eysbertgen van Wijck zijn huysfr

ANNO 1658

Anno 1658 den 24 julij op St Jacobsdach op een Sonnendach heb ick Adriaen Thomissen Ver Eest als giltbroeder van St Cunera Gildt so die magestraet de Gilden aengeslagen hadden en die andere Giltbroeders overleden waren gekozen tot Gildtbroeders.

Eerst mijn broeder Ashuerus Anthonisz Ver Eest mijn soonen Jaspas Adriaensz Ver Eest Anthonij Adriaensz Ver Eest.

ANNO 1683

Anno 1683 den 18 Julij op een Woonisdach heb ick Anthonij Adriaensz Vereest als gildebroeders van Sinte Kunera gilt soo de magestraet de gilde aengeslagen hebben en die andere gildebroeders overleden waren gekozen tot gildebroeder en suster eerst mijn schoonsoon Herbert de Wijes ende sijn huysvrou Kunera Vereest en Elijsbet Vereest en Alijda Vereest en Johanna Vereest.

Geraadpleegde literatuur:

1. J. Combrink, RHENEN-van vestingstad tot Grebbestad-, Zaltbommel 1981, p.50 e.v.
2. Stichtingsakte St Cuneragilde d.d.13 jan.1392, aanwezig in het Streekmuseum te Rhenen, oorspronkelijk bewaard in het archief van de Oudheidkamer Rhenen (kopie uit verzameling Dr H.P.Deys)
3. Manuscript bewerking Stichtingsakte St Cunera Gilde van Dr R.Jesse, Rhenen 3 jan.1929 (kopie uit verzameling Dr H.P.Deys).
4. Prof. Dr. W. van Iterson, De Stad Rhenen, Assen 1960, p.245 e.v. en 277 e.v.
5. Lijsten met namen van broeders en zusters van het St Cuneragilde te Rhenen, voornamelijk uit de 16^e en 17^e eeuw, Oud Archief No 907b, Gemeentearchief te Rhenen.

A.J.de Jong, Voorthuizen.